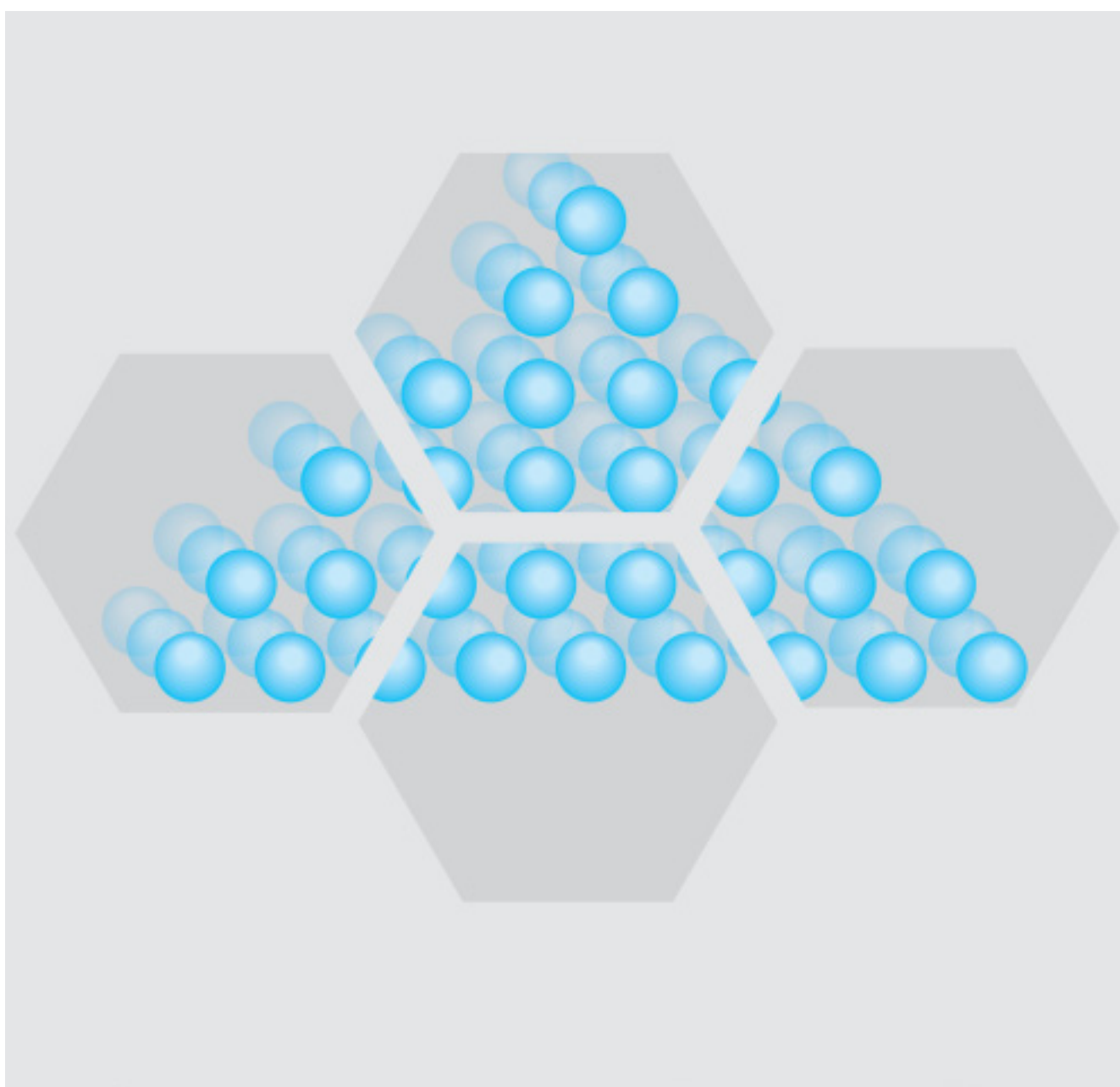

L I S T Y

OSTRAVSKÉ UNIVERZITY

KVĚTEN 03 ČÍSLO 5 ROČNÍK II

Jiří Hablař 2003

Majálesová mozaika (2-3) Židovské písně se vrací do USA (4) Profesor Milan Myška oslavil jubileum (5) Europa, wo sind Deine Grenzen? (7) Dvě kytice pro dva velikány české filologie (9) Z dějin Moravy (11) Studentská vrátka (13)

MAJÁLESOVÁ MOZAIKA

Masky, kam se podíváš

Kdo ses prošel ve středu 7. května 2003 něco před polednem městem, nestačil ses divit. Centrum Ostravy totiž zcela ovládly a zaplavily nejrůznější masky, a to nejen ty, které patřily k předem ohlašovanému vysokoškolskému majálesu, ale také ty, které vyšly do ulic v rámci maturitního posledního zvonění - v centru tak nastal totální „maskovaný chaos“, běžný, nezastavený chodec se jistě velmi divil, a místy třeba i ztrácel

schopnost orientovat se ve všem tom čilém zmatku a veselém hluku.

Nejvíce se koncentrovali maskovaní lidé v Husově sadu tak půl hodiny před polednem. Postranními ulicemi do průchozího, hojně využívaného parčíku směřovaly pestrobarevné postavy, šel sis tak kolem pošty a předjel tě klaun na koloběžce, po chvíli další na jednokolce a v těsném závěsu za ním třetí na klasickém „bicyklu“. Cestou jsi po-

tkal králíčky, prasátka, čmeláčky a vůbec všílikou rozmanitou faunu; pak taky fotbalistu, vílu, lidi s papírovými konstrukcemi na hlavách a mnohé jiné nápadité jedince ve vlastních kreativních výtvorech...Všechno se to valilo na jednu velkou shromáždovací hromadu do sadu.

Příznivci a účastníci majálesu vytvořili na okraji parku barevný, nepřehledný chumel, zatímco kolem posedávali na lavičkách a v trávě, dlouhým chozením po městě a vybíráním peněz znavení, letošní maturanti, kteří se sice veese bavili, ale přitom také posmutněle pocinkávali svými zvonečky (mince v jejich kloboucích a pompadůrkách cinkaly o něco radostněji).

Okolo dvanácté se majálesové masky vydaly na bujarý pochod městem. Energií nabitý průvod, v jehož čele kráčel hlavoňozec a cedule s nápisem Majáles 2003, provázelo bubnování, křik a v neposlední řadě také hrstka studentů „v civilu“. Studenti neopomněli dvakrát symbolicky projít ulicí, na níž sídlí jejich univerzita, a teprve potom se vydali na ostravské výstaviště Černá louka, kde je čekal další náročný zábavný program a rej.

RADKA HOLUBOVÁ

Pohled zvenčí

Středa 7. května, jasno, teploty možná dosáhnou třicítky. S úderem poledne vyráží z ostravských Husových sadů bláznivý průvod maškar vedený svým novým králem, zatím skrytým pod maskou. Letošní Majáles Ostravské univerzity byl právě odstartován! A na co se můžeme během dne těšit? Organizátoři slibují bohatou nadílku kapel a pořádnou porci divadla, tedy hudba, tanec, zpěv... veselé jarní radovánky.

Za skandování hesel „Ať žije Majáles, ať žije král!“ prochází či protančí majálesový průvod trasu po Reální (právě studující a obědvající kolegové vyhlízejí z oken), přes Kuří rynek a Masarykovo náměstí (dnes, kdy se centrem pohybuje mnoho zamaskovaných aktérů posledního zvonění, jsou už někteří Ostravané poněkud zmatení...), konečnou stanicí se stává scéna na Černá louce. Zde je také korunován nový král Majálesu pro rok 2003, již tradičně slavná osobnost: tentokrát herec Komorní scény Aréna Michal Čapka. Nově zvolený monarcha vyhláší pět nejlepších masek, k základním tezíms nástupnického projevu patří přání: legalizace marihuany.

Travnatá zelená loučka před hlavní scénou se s přibývajícím dobou zaplňuje ležícími, sedícími „nejenstudenty“ opalujícími se pod

žářem slunečních paprsků, poslouchajícími vystoupení hudebníků českých i zahraničních (Czerwie z Polska), vše spěje k pohodové atmosféře pod otevřenou oblohou. Střídá se rock, rap, funky i tvrdší styly, jako zlatý hřeb večera hraje kapela -123min. Organizátoři připravili ale ještě dvě další scény: taneční v pavilonu C s hip hopem, reggae & ska, dj's scénou ad., v Tančírně klubu Prostor probíhají představení divadelních souborů: Divadlo, Arnošt či dekadentní divadlo Beruška

a také autorská čtení Karla Pavlici a Boba Hýska.

S přibývajícím stínem přibývá také účastníků, lidé se hemží jako včely kolem úlu (kolem stánků s pivem - fronta je tak na dvacet minut...), vzduchem se linou kouřové extrakty grilovaných párků, ze zákoutí čajovny Na Větrném kopci zavání sladká vůně tabáku vodních dýmek. Dva šťastlivci vyhrávají zájezd do Paříže. Někteří přítomní vypadají spokojeně, někteří unaveně, každý z nich však prožil letošní Majáles podle svého gusta.

MARKÉTA RADOVÁ

MAJÁLESOVÁ MOZAIKA

Sedmkrát očima pořadatele

Jedinečná akce vysokoškoláků - majáles - vypukla nejen pro studenty Ostravské univerzity na výstavišti Černá louka ve středu 7. květnového dne. A právě tolik otázek jsem položila jednomu z hlavních pořadatelů Mirkovi Vaníčkovovi s prosbou, aby mi sdělil několik podrobností a postřehů.

Začneme podtitulem „Make love“. Co tím chtěl básník říci?

Podnět a prvotní nápad nám byl dán přímo z grafické dílny, kde jsme nechávali dělat plakáty. Cílem měl být skrytý nesouhlas s válkami.

Jaká byla účast veřejnosti a jak hodnotíš přítomné masky a vůbec lidi, kteří se přišli bavit?

Těch „maskovaných“ jsme zaznamenali asi padesát, což je podle mě úspěch. Celkovou návštěvnost si také pochvaluji, přišlo kolem tří tisíc lidí. Myslím, že se bavili. Program s nádechem všehochuti byl skutečně nabitý.

Zůstaňme tedy u kulturní náplně. Mohl bys krátce nastínit, co všechno se dalo zažít?

O průvodu masek jsem se již zmínil. Ještě bych dodal, že jejich odměnou od nás bylo

pivo a kondom. Pod širým nebem mohli přítomní přihlížet tradičnímu vyhlášení krále majálesu. Pro tento rok se jím stal herec z Arény Michal Čapka. Potom zde vystoupilo několik kapel, já osobně bych jmenoval skupiny Banana, November 2nd a -123 min. Ale na své si mohli přijít i milovníci jiných odvětví hudby. Není možné zde uvést celý výčet programu. Chtěl bych však ještě upozornit na druhé místo, kde majáles také probíhal. Jednalo se o Tančírnu klubu Prostor. Tam se konala divadelní představení ostravských, ale i „hostujících“ souborů.

Slyšela jsem i o cenách, které měl každý účastník možnost získat.

Ceny opravdu stály za to. Kdo by třeba nejel do Paříže? Ale nákup v knihkupectví nebo volné vstupenky do divadla také nejsou k zahoezení. Samotné masky měly také šanci na výhru. Čekaly na ně poukázky na nákup

oděvů, slevy na zájezdy, propagační materiály spřátelených firem.

Kdy se celá jarní slavnost nachýlila ke konci?

Bylo to kolem půl páté ráno. Právě v tuto hodinu přestala hrát hudba z reprobeden.

Jak jsi byl ty sám spokojen s jejím průběhem?

Velice spokojen. Snad až na některé vzniklé hmotné škody. Někteří za sebou (ať úmyslně nebo „spontánně“) zanechali skutečně viditelné stopy.

Otázka sedmá, a tedy poslední - poselství příštímu majálesu...

Mohl by se konat ve více dnech, aby všichni účinkující dostali šanci být vidění a aby zároveň, návštěvníci o nic z programu nepřišli. A ještě bych uvítal více ochotných lidí, kteří by se připojili k pořadatelům a pomohli s organizací.

Já ti moc děkuji za rozhovor a přeji, aby se ti vyřčené poselství splnilo.

VERONIKA LANGROVÁ

FOTO: JIŘINA VEČEŘOVÁ

Milá návštěva ze Slovenska

Ve dnech 22. až 24. dubna 2003 pracovně pobývaly na katedře českého jazyka a literatury s didaktikou Pedagogické fakulty OU dvě kolegyně z Prešovské univerzity v Prešově. Doc. PaedDr. Jana Kesselová, CSc., která se odborně zabývá zejména ontogenezí dětské řeči, proslovila v Ostravě jednu z přednášek rovněž pro Jazykovědné sdružení. PaedDr. Jana Palenčárová nadchla studenty učitelství aktivizačními metodami na podporu rozvoje komunikačních dovedností žáků. Ostravské a prešovské pracoviště udržují těsné kontakty už bezmála dvě desetiletí a letošní návštěva slovenských kolegyní u nás znamenala další příjemné pokračování této užitečné spolupráce. Jejím hmatatelným důkazem z poslední doby je praktická příručka k výuce didaktiky autorek Jany Svobodové, Jany Kesselové a Jany Palenčárové, která pod názvem Jazyk a jazyková komunikace nově - prvky hry ve školní výuce mateřštiny vyšla loni v Ostravě a je k dostání v univerzitní prodejné skript.

(BOD)

SLOVENSKÉ KOLEGYNĚ DOC. PAEDDR. JANA KESSELOVÁ, CSc., A PAEDDR. JANA PALENČÁROVÁ SE NA KČJ ZJEVNĚ CÍTILY OPRAVDU DOBRĚ.

Rádi uveřejňujeme

Ostravské vydavatelství Repronis, které již celou řadu let spolupracuje s Ostravskou univerzitou, získalo ocenění **Fotografická publikace roku** za velký nástěnný kalendář **Půvaby ženy** (černobílé umělecké portréty ženy vytvořené fotografem Milanem Borovičkou). Diplom byl zástupcům vydavatelství slavnostně předán na veletrhu Svět knihy 2003 v Praze 24. května. Ocenění je potěšující o to více, že vydavatelství Repronis získalo titul Fotografická publikace roku v kategorii kalendář již podruhé během posledních tří ročníků této prestižní a odborníky velmi uznávané soutěže, která je každoročně vyhlašována měsíčníkem Fotografie-Magazín.

MARCELA STEHLÍKOVÁ

Židovské písně se vrací do USA

Po dvou letech dívčí pěvecký soubor Adash, vedený doc. Tomášem Novotným, opět zavítal na americkou půdu. Dnes oproti předchozímu turné již v poněkud obměněném složení, avšak opět s velkými úspěchy a ohlasy.

I přes počáteční nejistoty spojené s organizačním zájezdem a nepříznivou politickou situací způsobenou válkou v Iráku (ještě dva dny před odjezdem nebylo jisté, zda se vše opravdu uskuteční) Adash odjel, odzpíval 16 koncertů, posbíral mnoho nových zkušeností, kontaktů a pozvání.

Doba trvání: dva týdny na přelomu března a dubna (25. 3. - 9. 4.) naplněné židovskými písněmi, každodenními koncerty (s jedinou výjimkou), aprílovým počasím: sníh, déšť, kroupy, vedro...

Místo: východní americké pobřeží - přilet na letiště Newark, poté Paramus a Princeton ve státě New Jersey, Rockville, Bethesda a Baltimore v Marylandu, Washington D.C.

Dívky zpívaly pro žáky a studenty na amerických židovských školách, na Marylandské univerzitě, zahajovaly festival jidiš kultury na Smithově škole v Rockville, vystoupily na české ambasádě ve Washingtonu, pěly v židovských synagogách i v domě pro seniory. Některé z členek neodolaly a tajně si zazpívaly také přímo v centru Washingtonu, napl-

něném vůni rozkvetlých japonských třešní.

Publikum: velmi spontánní, nadšené, obecně lze konstatovat, že rozhodně nešetřilo chválou a superlativy. Mnozí z diváků, kteří zhlédli koncert Adashe, mají své kořeny ve střední či východní Evropě, někteří přímo v České republice, a židovské písně (zvláště ty v jazyce jidiš) jim připomněly vzdálenou vlast. Reakce těchto lidí byly tím srdečnější.

Vyhrocená politická situace se odrazila snad jen v nutnosti zvýšených bezpečnostních opatření na některých místech, kde dívky účinkovaly (zvláště na české ambasádě ve Washingtonu), v tomto směru se nakonec vše obešlo bez komplikací.

Mnoho nových nabídek a možností vystupování naznačuje, že by Adash mohl USA ještě párkrát navštívit, doc. Novotný má však v této oblasti jasno: „S organizací tohoto zájezdu byly tak neuvěřitelné problémy, že moje manželka ve snaze mě ochránit zaujala zcela nekompromisní postoj a prohlásila, že pokud začnu připravovat další zájezd do USA, nechá se se mnou rozvést. Pojedeme znovu tedy jen v tom případě, že profesionální agentura celý zájezd připraví.“ Budoucnost sama napoví. Nicméně New York dívkám letos unikl kvůli mohutným protiválečným demonstracím, a byla by asi škoda nikdy se tam nepodívat...?

MARKÉTA RADOVÁ

III. ostravské sympozium ošetrovatelství s mezinárodní účastí

K desátému výročí založení Zdravotné sociální fakulty Ostravské univerzity uspořádala fakulta spolu s odborem ošetrovatelství Fakultní nemocnice v Ostravě 16. dubna významnou odbornou a kulturní akci - třetí ročník mezinárodního sympozia ošetrovatelství. Akce se zúčastnilo přes čtyři sta odborníků - převážně zdravotních sester, univerzitních učitelů a zdravotnických manažerů z České republiky, Slovenska, Rakouska, Německa a Nizozemska.

Zaznělo šedesát odborných sdělení tematicky zařazených do tří hlavních sekcí: sekce klinického ošetrovatelství, sekce vzdělávání a výzkumu v ošetrovatelství a sekce řízení a kvality ošetrovatelské péče. Stěžejní příspěvky byly předneseny v hlavním dopoledním programu, kde vystoupili mimo jiné vedoucí představitelé obou pořádajících institucí, ředitelka odboru ošetrovatelství Ministerstva zdravotnictví České republiky, univerzitní učitelé ošetrovatelství. Nizozemský přednášející zde prezentoval nové mož-

nosti mezinárodní spolupráce pedagogů a studentů zabývajících se vysokoškolskou přípravou zdravotních sester a porodních asistentek.

Odborné referáty, které zazněly v dopoledních sekcích, byly zaměřeny převážně na probíhající změny ve vzdělávání a výchově zdravotních sester, na celoživotní postgraduální vzdělávání především formou e-learningu, na moderní vyučovací přístupy. V rám-

ci sekce klinického ošetrovatelství prezentovaly zástupkyně českých a zahraničních institucí novinky a úspěchy týkající se přímé aplikace ošetrovatelství v praxi. Specifika řízení ošetrovatelství byla diskutována v referátech zabývajících se problematikou středního managementu v nemocnicích, kontroly kvality ošetrovatelské péče, sledování spokojenosti pacientů.

Všechny přednesené příspěvky byly vydány ve sborníku III. sympozia ošetrovatelství, který obdrželi účastníci již v průběhu odborného setkání. Sborník je nyní také dostupný v elektronické formě na <http://www.osu.cz/fzs/index.php?id=1664>

Ostravské sympozium ošetrovatelství se již stalo tradicí a právem patří mezi významné odborné akce zdravotníků nejen našeho regionu. Potvrzuje to mimo jiné stále narůstající zájem domácích i zahraničních odborníků, pedagogů, zdravotnických manažerů, sester i zástupců ostatních nelékařských zdravotnických profesí. **JAR**

Profesor Milan Myška oslavil jubileum

Ve středu 16. dubna se sešli spolupracovníci, přátelé a kolegové profesora Milana Myšky na přátelském setkání v aule naší univerzity, aby oslavili jeho sedmdesátiny. Po úvodním hudebním vstupu profesora R. Bernatíka zahájila moderátorka setkání docentka Gracová program krátké konference, věnované životu a dílu jubilanta. Bylo vsouhlasu co připomínat - pan profesor má za sebou nejen úctyhodné historické dílo, ale

z oboru hospodářských a sociálních dějin vycházela v té době pouze v zahraničí. Na toto období Myškova života i předcházející plodnou spolupráci vzpomněl ve svém úvodním slově jeho dlouholetý přítel prof. Július Alberty z Univerzity Mateja Bela v Banské Bystrici. Vzpomínkami na spolupráci východočeských historiků s prof. Myškou od přelomu sedmdesátých a osmdesátých let navázal prof. Vladimír Wolf, děkan Pedagogické

vývoje OKR, Pavel Kladiwa a Andrea Pokludová seznámili auditorium s problematikou zrodu občanské společnosti na Ostravsku. Mgr. Hana Šustková se podělila o závěry analýzy slezského zemského sněmu. Následovala gratulace zástupců katedry historie, kteří zároveň symbolizují tři generace žáků prof. Myšky. Kromě věcných a květinových darů obdržel jubilant také sborník, který mu k sedmdesátinám připra-

také životopis bohatý na pohnuté zážitky a události. Poté, co si vybudoval na katedře historie někdejší Pedagogické fakulty i v československé historické obci v šedesátých letech díky své rozsáhlé publikační činnosti, organizačním a pedagogickým schopnostem nezastupitelné místo, postihl jej normalizační režim zákazem činnosti. Po celá sedmdesátá léta byl bez zaměstnání, jen díky přátelům mohl doma publikovat pod různými pseudonymy. Řada jeho prací zejména

fakulty Univerzity v Hradci Králové. Rektor Ostravské univerzity doc. Petr Pánek ve své zdravotní připomněl pověst pana profesora jako „postrachu“ všech méně pilných studentů, ocenil také bohaté výsledky činnosti prof. Myšky od jeho návratu k pedagogické činnosti po pádu komunistického režimu.

O odbornou část setkání se postarali současní žáci pana profesora, kteří vesměs již úspěšně dokončili doktorandské studium. Aleš Zářícký shrnul výsledky svého studia

vili přátelé a spolupracovníci. Úvodní část setkání pak ukončil slavnostní křest publikace, jejíž vydání připravoval profesor Myška se svými spolupracovníky v rámci rozsáhlého prosopografického výzkumu. Laudatio k této slavnostní chvíli pronesl další z dlouholetých spolupracovníků jubilanta - prof. UK v Praze Zdeněk Jindra. Druhá zábava všech účastníků spojená s bohatým pohoštěním pak pokračovala až do pozdních odpoledních hodin. **-NP-**

7. ostravské dny podpůrné léčby v onkologii

Ve dnech 25. a 26. 4. 2003 byly uspořádány v hotelu Atom v Ostravě Dny podpůrné léčby v onkologii. Hlavním pořadatelem byla Radioterapeutická klinika FNŠP v Ostravě. Záštitu převzal hejtman Moravskoslezského kraje, ředitel FNŠP a děkani Zdravotně sociální fakulty Ostravské univerzity a Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Konference byla začleněna do akcí pořádaných při příležitosti 10. výročí založení ZSF OU.

Obsah přednášek lékařů a odborných pracovníků byl zaměřen do oblasti výživy onkologicky nemocných pacientů, léčby bolesti v onkologii, léčby infekčních komplikací a dědičnost v onkologii a dále hematologické problematiky varií. Sekce sester se zabývala kvalitou života, problematikou ošetrovatelské péče v dětské onkologii a výživou po rozsáhlých chirurgických výkonech. Symposia se zúčastnilo přibližně 300 odborníků z České republiky.

- AČ -

ZLEVA: ING. TOŠENOVSKÝ, PHDR. SRPOVÁ
A DOC. MUDR. HORÁČEK

13. ročník Mezinárodní matematické soutěže o cenu Vojtěcha Jarníka

2. dubna 2003 se na katedře matematiky Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity uskutečnil už 13. ročník Mezinárodní matematické soutěže o cenu Vojtěcha Jarníka. Tato soutěž, která se v Ostravě pořádá každým rokem, vznikla před dvanácti lety a je určena vysokoškolským studentům matematiky. Dělí se do dvou kategorií tak, že posluchači prvního a druhého ročníku tvoří samostatnou skupinu, posluchači třetího až pátého kategorií druhou.

Letošního klání se zúčastnili nejlepší studenti matematiky ze sedmnácti univerzit ve střední Evropě: Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze, Přírodovědecké fakulty Univerzity v Szegedu, Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity, Přírodovědecké fakulty Univerzity P. J. Šafaříka v Košicích, Matematicko-fyzikální fakulty Komenského univerzity v Bratislavě, Fakulty matematiky, fyziky a informatiky Jagellonské univerzity v Krakově, Matematické fakulty Univerzity v Bělehradě, Fakulty matematiky a informatiky Sofijské univerzity, Fakulty matematiky a informatiky Univerzity Adama Mickiewicze v Poznani, Fakulty matematiky, informatiky a mechaniky Varšavské univerzity, Přírodovědecké fakulty Univerzity Eötvöse Loránda v Budapešti, Přírodovědecko-matematické fakulty Univerzity v Záhřebu, Fakulty matematiky a informatiky Univerzity ve Vilniusu, Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Matematicko-fyzikální fakulty Slezské polytechnické školy v Gliwicích, Fakulty matematiky, fyziky a chemie Slezské univerzity v Katovicích a Școala Normală Superioară v Bukurešti.

Před touto soutěží se na každé univerzitě konala jednotlivá předkola, ze kterých byli studenti nominováni do Ostravy. Jedná se tedy o středoevropskou elitu a většina těchto studentů jsou obvykle bývalí vítězové matematických olympiád v jednotlivých státech, respektive ti, kteří se umístili na předních místech.

1. dubna 2003 zasedla mezinárodní porota složená ze šestnácti zástupců jednotlivých univerzit. Členové poroty za svého předsedu zvolili prof. Gézu Kóse z univerzity v Budapešti, který dále zasedání poroty řídil a dohlížel na dodržování pravidel soutěže. Zástupce každé univerzity potom předložil návrhy dvou příkladů, jeden návrh do každé kategorie. Porota z těchto návrhů vybírala příklady, do každé kategorie čtyři, které by studenti při soutěži měli řešit. Výběr příkladů není jednoduchá záležitost, protože se musí brát ohled nejen na kvalitu příkladů, ale také na jejich vyváženost.

Soutěž byla oficiálně zahájena 2. dubna 2003 v aule Ostravské univerzity. Studenti započali řešit vybrané příklady na katedře matematiky PřF OU. Na vyřešení čtyř zadaných úloh měli čtyři hodiny. Členové mezinárodní poroty pak jejich řešení opravili. Každá úloha musela projít minimálně trojí opravou.

Slavnostní zakončení spolu s vyhlášením oficiálních výsledků soutěže proběhlo následující den 3. dubna v aule Ostravské univerzity. V první kategorii zvítězil Viktor Harangi z Budapešti a za své umístění byl odměněn premií 6000 Kč. Druhé až čtvrté místo obsadili Michał Adamaszek z Varšavy, Katarína Quittnerová z Prahy a Pavel Walter z Krakova. Tito studenti obdrželi po 1350 korunách. Ve druhé kategorii, stejně jako v loňském roce, získal zlato Pavel Podbrdský z Prahy a byl odměněn částkou 6000 Kč. Druhé místo obsadil Adrian Ioana z Bukurešti. Dostal odměnu 2500 Kč. Matija Kazalicki ze Záhřebu a Jakub Wojtaszczyk z Varšavy se umístili na třetím až čtvrtém místě a obdrželi po 750 Kč.

Soutěže se dohromady zúčastnilo 76 studentů, z nichž 38 soutěžilo v první a stejný počet ve druhé kategorii.

DOC. RNDR. JAROSLAV HANČL, CSc.,

MGR. DAVID BARTL

KATEDRA MATEMATIKY PŘF OU

Na Filozofické fakultě OU končí 2. ročník Univerzity třetího věku

Za tradičně velkého zájmu 194 seniorů z Ostravy a regionu se 13. května 2003 uskutečnila poslední z přednášek 4. semestru tohoto typu studia a přiblížil se červnový termín promoce.

Výuku 2. ročníku zajišťovaly obory anglistika, bohemistika, filozofie, psychologie, romanistika a slavistika. Obsahovala témata: **a) v zimním semestru:**

Napoleon III. (Mgr. Jana Brňáková)
Prof. Oldřich Bělíč - zakladatel československé hispanistiky (PhDr. Jaroslav Reska, CSc.)
Umělci a vědci v Polsku a Česku ve 2. pol. 20. stol. (Doc. RNDr. Tadeus Siwek, CSc.)
Velcí britští architekti (PhDr. Stella Nangonová)

Islám (Doc. T. Novotný)
Významné osobnosti současné české psychologie (PhDr. Zdeněk Mlčák, Ph.D.)

b) v letním semestru:

Osobnosti slezské literatury (severní Morava a Slezsko) v období mezi dvěma válkami (Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.)
Malíř Jacques Louis David (Doc. PhDr. Petr Holý, CSc.)
O barokní češtině a slovesnosti nově (Mgr. Pavel Kosek, Ph.D.)
Osobnosti současné literární vědy (Prof. PhDr. Jiří Svoboda, DrSc.)
Významné osobnosti české vědy z historického aspektu (Doc. PhDr. Nina Pavelčíková, CSc.)

Gnostický mýtus a fenomén iniciace v románu-mýtu M. Bulgakova Mistr a Markétka (Prof. PhDr. Miroslav Mikulášek, DrSc.)

V poslední přednášce byla zveřejněna témata pro studijní rok 2003 - 2004.

Od zimního semestru 2003 poskytne Filozofická fakulta OU své přednášky také celouniverzitnímu cyklu přednášek U3V pro město Třinec. Cyklus zahájila Zdravotně sociální fakulta OU již v tomto letním semestru.

Bližší údaje o obou U3V jsou na internetových stránkách OU.

DOC. PHDR. KVĚTUŠE LEPILOVÁ, CSc.
ODBOBNÝ GARANT UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU

Europa, wo sind Deine Grenzen?

Ve dnech 4. 4. - 6. 4. 2003 proběhl na katedře germanistiky workshop pod záštitou Nadace Roberta Bosche a německého stipendijního fondu DAAD s názvem „Europa, wo sind Deine Grenzen?“ (Evropo, kde jsou Tvoje hranice?). Zúčastnili se ho studenti z polského Rzeszówu, z českého Ústí nad Labem, Českých Budějovic, Opavy a mezi účastníky nechyběli ani studenti z Ostravy. Každá skupinka mladých zájemců o Evropskou unii přijela v doprovodu svého zahraničního lektora. Byly zde tedy zastoupeny čtyři země; Česká republika, Polsko, Německo a Rakousko.

Mezi pozvané přednášející patřili například Ing. Jana Galuszová a Dr. Pavel Černoch, Ph.D. Ing. Galuszová hovořila na téma euroregiony, jejich význam v Evropě a seznámila posluchače s Euroregionem Silesia, ke kterému patří i Ostrava. Dr. Černoch, který působí na Karlově univerzitě a od srpna by se měl stát ředitelem Českého centra v Bruselu, přijel do Ostravy přímo ze své měsíční přednáškové cesty v USA a jeho příspěvek na téma Vznik, vývoj a podstata EU byl velmi poutavý a přínosný.

Na semináři bylo o Evropské unii řečeno mnoho - byla zmíněna historie a administra-

tiva, hovořilo se o podmínkách nutných pro přijetí, diskutovalo se také o změnách, které přinese naší zemi vstup do EU. Největším přínosem však byly následné diskuse všech zúčastněných. Na různé problémové oblasti bylo pohlíženo ze tří perspektiv; pohled občana, jehož země byla jednou ze zakládajících šesti zemí Evropské unie - Německo (1957), perspektiva občana, jehož země je součástí Unie necelých deset let - Rakousko (1995), a do třetice vnímání problémů očima obyvatel České republiky a Polska, které by měly do Unie vstoupit v roce 2004.

S průběhem a výsledky semináře byli spokojeni nejen lektori a přednášející, ale i zúčastnění studenti, kteří přijeli do Ostravy jednak kvůli tomu, aby si prohloubili své znalosti v oboru Evropská unie, a jednak také proto, aby se lépe seznámili s kulturou a lidmi sousedních zemí. Jen tím způsobem je totiž možno začít rušit existující i pomyslné hranice mezi státy v Evropě.

Na závěr bych chtěla vyjádřit své nadšení z tohoto semináře a projevít také naději, že se snad brzy uskuteční další podobná akce, jejímž mottem bude některé z aktuálních témat týkajících se života v Evropě a mezilidských vztahů.

PHDR. PAVLA ZAJÍCOVÁ

Knihovní informační systém T-Series

Ostravská univerzita používá od roku 1996 Knihovní informační systém (dále KIS) T-Series (dřívější označení TinLib), který byl zakoupen za finanční podpory získané z mezinárodního projektu ACTION. Jedná se o automatizovaný, entitně-relační databázový systém, který využívá hypertextové techniky, umožňující uživatelům plynule „navigovat“ mezi jednotlivými entitami; např. od předmětu ke knize, od knihy k nakladateli, od nakladatele k jiné knize, od knihy k výpůjčce

apod. Rysem celého prostředí je jeho modularita - jedná se zde o moduly pro potřebu čtenářů (OPAC), pro automatizaci interních knihovnických činností a služeb (Katalog, Výpůjčky, Akvizice, Správa seriálů, MVS), systémové moduly (Administrátor, Konverze dat, Archivace, Zprávy) a moduly pro různé typy lokálních i rozlehlých sítí a způsoby kooperace v nich (File-server, Terminal-server, Klient-server).

dokončení na straně 10

Podpora ve vzdělávání porodních asistentek

Ve spolupráci s regionálním sdružením České asociace porodních asistentek uspořádala Zdravotně sociální fakulta OU při příležitosti 10. výročí svého založení krajský seminář. Akce se uskutečnila 9. dubna 2003 v posluchárně fakulty v Ostravě-Zábřehu. Jednání se zúčastnilo 70 porodních asistentek z praxe. Odborná témata přednášeli doc. Jaroslav Horáček, MUDr. Věra Toršová, MUDr. Jiří Bošota, Ing. Martin Doležal a Vladka Majdyšová. Organizací této akce byla pověřena Milena Sachová, předsedkyně Regionálního sdružení České asociace porodních asistentek. Prezentovaná sdělení byla velmi zajímavá a prohloubila v rámci postgraduálního vzdělání znalosti porodních asistentek.

- AČ -

Ze života univerzity

• **Koncerty studentů Institutu pro umělecká studia se uskuteční v aule na Českokobratrské ulici vždy v 18.30 hodin.**

- 21. 5. **Hana Veselá** (zpěv)
ročníkový půlrecitál
- Vanda Škopková** (zpěv)
ročníkový půlrecitál
- Markéta Ondrušková** (zpěv)
ročníkový koncert
- 23. 5. **Michaela Hejrová** (klavír)
ročníkový koncert
- 27. 5. **Agáta Gunárová** (klavír)
ročníkový koncert
- 28. 5. **Michaela Mlčochová** (flétna)
ročníkový koncert
- 30. 5. **Marta Poláčková** (klavír)
ročníkový koncert
- 3. 6. **Martina Rajmanová** (zpěv)
ročníkový koncert
- 4. 6. **Lenka Zahradníková** (klavír)
ročníkový koncert
- 6. 6. **Dana Tomečková** (housle)
ročníkový půlrecitál
- Jan Vondráček** (kontrabas)
ročníkový půlrecitál
- 11. 6. **Šimon Kaňka** (violoncello)
ročníkový koncert
- 17. 6. **Karel Ozorovský** (zpěv)
ročníkový koncert
- 18. 6. **Koncert komorních souborů**

Změna programu vyhrazena. Podrobnější informace jsou uvedeny na plakátech k příslušným koncertům.

- JV -

Řečníci opět v akci

Pěkná příležitost projevit se jako řečníci se naskytla odvážným posluchačům Pedagogické a Filozofické fakulty OU, neboť dne 15. dubna 2003 se v aule PdF OU konal 2. ročník Řečnické soutěže. Akci společně uspořádaly katedry českého jazyka a literatury s didaktikou PdF OU a českého jazyka FF OU, záštitu měla ostravská pobočka Jazykovědného sdružení AV ČR. Zájem o aktivní vystupování byl letos ještě víc než při premiéře soutěže v roce 2002 poznamenán trémou a obavami, přesto se našlo celkem sedm statečných adeptů řečnických ostruh, z toho pět posluchačů PdF OU a dva z FF OU (osmá přihlášená, jinak studentka FF OU, odstoupila až těsně před soutěží). V příjemné atmosféře klání se nakonec šťastně prosadili příští učitelé-češtináři z Pedagogické fakulty, neboť obsadili všechna tři první místa. Na třetím místě se stejným počtem bodů skončil pak

jeden ze dvou studentů FF OU. Za zmínku stojí, že celkový vítěz shodně uspěl jak u poroty, tak v hlasování o Cenu publika.

Vzkaz příštím zájemcům: Směle se přihlaste, ceny jsou lákavé! Finanční odměna, poskytovaná ze stipendijního fondu příslušné fakulty, činila u vítěze 1500 Kč, druhé místo bylo oceněno 1000 Kč a třetí 500 Kč, knižní odměny od Jazykovědného sdružení a sponzorské firmy Alpress v to nepočítaje. Tréma se dá zvládnout, ale chce to trénink! Třetí ročník Řečnické soutěže se má konat opět příští rok v dubnu.

Sedmicelenná odborná porota určila v Řečnické soutěži 2003 toto pořadí na 1. - 3. místě: **součet bodů**

1. Lukáš Látal (PdF OU)	183
2. Dagmar Klásková (PdF OU)	168
3. Jarmila Konečná (PdF OU) a Michal Přeček (FF OU)	shodně 158

JANA SVOBODOVÁ

Jít, či nejít aneb Hlášení agenta 0,07 z Řečnické soutěže

Dne 15. dubna proběhl v poklidné a inspiroující atmosféře pod mým tajným dohledem 2. ročník Řečnické soutěže Pedagogické a Filozofické fakulty Ostravské univerzity. Nezalekl jsem se úkolu mně svěřeného, a vyřešiv jej s důvtipem a špičkovou špičkovou technikou, předkládám toto hlášení. Akci jsem započal nepozorovaným rekognoskováním terénu ze svého vzdušného šlapacího kola. Krouže nad hlavami přítomných, vyhledal jsem k pozorování výchozí pozici za oponou. Před zahájením soutěže jsem však byl omylem násilně přepaden, uchopen a umístěn jako pulťák pro řečníky. Nastolen do této role, nemohl jsem se prozradit, zaujal jsem tedy pozici mrtvého střelce a tvářil se být pulťákem. Bez schopnosti zaznamenat a slyšet cokoli ze soutěže (zapomněl jsem si v uších vatu na ochranu před hlukem nového pomocného dvoutaktového benzinového motoru svého vzduchokola) zapamatoval jsem si pouze, ze svého středně nízkého pohledu, střídající se kalhoty a sukne, z čehož vyvozují účast jak žen, tak mužů. Po vyhlášení vítězů a mém přenesení za oponu přestrojil jsem se pro získání potřebných informací za moderátora naší vaší televize ZNOVA Eugena Kordu. Zahájil jsem výslech vítězů a zde je jeho přepsaná kopie.

Prepácte, Dagmarka, můžem sa Vás opýtať na Vaše bezprostředné dojmy zo súťaže?

Obsadili ste vraj druhé miesto. Páči sa Vám výhra 1000 Kč?

„No, mně se teda nejvíc líbilo, že mi lidi tleskali, pro mě není nic krásnějšího a víc vzrušujícího než předstoupit před publikum. Toto publikum bylo navíc ve svém čele obohaceno o porotu složenou z kapacit Pedagogické a Filozofické fakulty Ostravské univerzity. Ta svým ostřížím zrakem a sluchem snímala kdejaký hlasový či jiný záchvěv nás soutěžících. Navíc jsem si vydělala za šest minut řečnění víc než za dva dny tvrdé manuální práce. Tím však nechci zlehčovat obtížnost soutěže! Takže já jsem spokojená.“

Máte tak trochu praktický pohľad na vec, že?

„No né, i ty knížky, co jsme dostali kromě peněz, jsou fajn, ale nejvíc se mi líbilo, že mi lidi tleskali, vlastně mi tleskaly i kapacity...“

Mám Vám tiež zatlieskať?

(Zde Dagmarka přivřela oči a s blaženým úsměvem na tváři kývala. Po třetím aplausu jsem zamířil k vrcholu řečnické soutěže, tedy k jejímu vítězi.)

Dobrý deň, gratulujem k víťazstvu, mohli by ste mi, trúba Slovanstva, povedať Vaše zážitky zo súťaže?

„Čest, bratře Slovane, chtěl jsem jen veřejnosti sdělit své pocity a bolest v srdci ze zapomnění slávy Slávů slavných, tady mi dali prostor i uši a já, uchopiv se této šance, ote-

vřel jsem emocím dveře a prozářil přítomné slavským živlem. Není se proto co divit, že jsem vítěz! Probudil jsem zašlou slavnou myšlenku, vždyť i ta holota z germanistiky, slyšíc můj prorocký hlas, se najednou necítila ve svých křeslech.“

Silné slová. Čo odkázete porazeným?

„To, co se porazeným vzkazuje: Čest jim. Ale já jsem vítěz, šampion a trouba slovanství a nebylo nikoho, kdo by byl jen ohrozil mé vítězství. Svůj post ve 3. ročníku nedám bez boje.“

No s Bohom. Mala súťaž svoje negatívne stránky?

„Samozřejmě, slyšel jsem již kritická slova a zlehčování mého vítězství jako „*Za ty prachy ti to odkecám taky*“, ale já zvedám tuto hrozenou rukavici a vyzývám všechny saláty do 3. ročníku soutěže. Já, jakožto vítěz a šampion 2. ročníku, se zavazuji k tomu, že pokud se někomu podaří mého ducha zlomit a porazit mne, osobně mu daruji, byť by to byl germanista, láhev vodky z mé studijní stáže po svatě Rusi.“

Vystačiv si s těmito informacemi, opustil jsem urychleně onu podivnou sešlost.

AGENT 0,07

(ZA ASISTENCE DAGMAR KLÁSKOVÉ A LUKÁŠE LÁTALA)

Pocta tradici OU - monografie o Josefu Schreiberovi

Prvním univerzitním profesorem na katedře hudební výchovy tehdy ještě samostatné Pedagogické fakulty v Ostravě byl v letech 1965–1970 Josef Schreiber (1900–1981), osobitý hudební skladatel, sbormistr, pedagog a význačný činitel v hudebním životě Ostravska. V těchto dnech vyšla zevrubná monografie o jeho životě a díle z pera absolventky a nyní odborné asistentky katedry hudební výchovy Pedagogické fakulty OU Mgr. Hany Adámkové-Heidrové, Ph.D., nazvaná prostě

pamětníků. Nejprve sleduje Schreiberovy životní osudy a pak se v pěti oddílech věnuje jeho práci sbormistrovské, kompoziční, organizační, publikační a pedagogické. Čtenáři tak vyvstává před očima nevšedně mnohostranná umělecká osobnost, v hudebním oboru náročná (Schreiber například s ostravskými pěveckými sbory prováděl závazná kantátová díla, byl seriózním recenzentem a spolupracoval s vedoucími dirigenty ostravské opery a filharmonie) a ve společenském životě přátelská a srdečná (jak o tom svědčí i jeho fotografie na obálce knihy, navržené také někdejší absolventem PdF OU Jiřím Zenklem). Zároveň má tato publikace význam podstatně širší - kulturně historický, je dokladem rozvoje uměleckého dění v Ostravě ve 20. století. Neméně výrazně také dokumentuje přínos humanitního vysokého školství v Ostravě jako důležité základny vyspělé kultury. Autorce patří poděkování i blahopřání!

LUDEK ZENKL, EM. PROF. PDF OU

DVĚ KYTICE PRO DVA VELIKÁNY ČESKÉ FILOLOGIE

Ráda sděluji všem kolegům a zejména všem příznivcům románské filologie, že letos na jaře se v plném zdraví a v plné fyzické a duševní svěžesti dožívá krásného jubilea 85 let legenda české romanistiky (jak o našem panu profesorovi napsal Žurnál Univerzity Palackého) - **univerzitní profesor Jan Šabršula, DrSc.**, někdejší profesor univerzity Karlovy, pařížské Sorbonny, Humboldtovy univerzity v Berlíně, univerzity Martina Luthera v Halle, univerzity v Bukurešti - a také jeden z tvůrců a zakladatelů ostravské romanistiky, na níž působí (od r. 1993) jako řádný profesor dosud. A dosud se také podílí na doktorském studiu na UP v Olomouci jako jediný český profesor-doktor věd v oboru francouzština.

Pocty, jichž pan profesor za svého života dosáhl, jsou přehledné. Vybírám z nich jen tři:

- K jeho osmdesátým narozeninám mu prezident Francie udělil za vynikající výsledky v badatelské činnosti v oboru francouzský jazyk vysoké státní vyznamenání Rytíř čestné legie.
- K osmdesátým pátým narozeninám pozvaly „našeho“ pana profesora dvě nejstarší české univerzity, Univerzita Karlova a Univerzita Palackého, k slavnostním jubilejním přednáškám a vyjádřily tak tomuto významnému vědci a skvělému člověku své uznání a svou úctu. A ta třetí pocta?

- Když jsem se svého času bavila s jednou naší studentkou o jejím studiu francouzštiny, řekla mi: „Já jsem moc ráda, že se budu moct v životě pochlubit, že mě učil pan profesor Šabršula, že mám jeho podpis v indexu.“

Vážený pane profesore, myslím, že těmito slovy Vám byl udělen další, byť pomyslný rytířský řád!

K Vašemu významnému životnímu jubileu Vám přeji, ctěný pane, jménem svým i jménem kolegů, kteří Vás mají rádi, pevně zdraví a mnoho slunečných dnů, plných pohody a klidu.

EVA MRHAČOVÁ

Ve dnech 23.-24. května 2003 se na Ostravici koná lingvistické kolokvium „Česká germanistika: stav a perspektivy ...“. Germanisté z celé republiky i zahraniční hosté tak pracovně oslaví 75. narozeniny **univ. prof. PhDr. Zdeňka Masaříka, DrSc.**

Profesní dráha profesora Masaříka, jednoho z nejvýznamnějších germanistů České republiky, začala na Filozofické fakultě v Brně, kde studoval ruštinu, němčinu a hudební vědu. Brzy u něho ale převážil zájem o germanistiku, zvláště o vývoj německého jazyka. Moravské archivy mu poskytly dostatek materiálu k bádání, jehož výsledky publikoval v četných vědeckých statích a ve své habilitační práci „Die mittelalterliche Kanzleisprache Süd- und Mittelmährens“. V roce 1984 mu byl na základě úspěšné obhajoby práce „Die frühneuhochdeutsche Geschäftssprache Mährens“ na Humboldtově univerzitě v Berlíně udělen titul doktora věd, v roce 1986 byl jmenován profesorem v oboru germanistické lingvistiky.

O rozvoj germanistiky se profesor Masařík zasloužil nejen svou badatelskou činností. Neméně významná je jeho činnost pedagogická: stovkám studentů a desítkám doktorandů je znám jako přísný, ale spravedlivý učitel, zapálený pro svůj obor. Své organizační schopnosti uplatnil profesor Masařík jak v navazování kontaktů se zahraničními univerzitami, tak na domácím poli. Především jeho zásluhou vznikl Svaz germanistů České republiky, v jehož čele stojí profesor Masařík dodnes. Jméno pana profesora je spojeno především s Institutem germanistiky a nordistiky v Brně, v posledních deseti letech je stabilně uváděno i v seznamu spolupracovníků katedry germanistiky Ostravské univerzity. K rozvoji a odborné profilaci této katedry výrazně napomohl svou odbornou erudicí a dlouholetými zkušenostmi.

Vážený pane profesore, přeji Vám jménem celé katedry, aby Vás Vaše vitalita provázela ještě řadu let. Hodně radosti z tvůrčí práce, hodně úspěchů a osobního štěstí.

LENKA VAŇKOVÁ

Studentská vědecká konference k 10. výročí založení ZSF OU

Dne 23. 4. 2003 se uskutečnila v areálu Zdravotně sociální fakulty v Ostravě-Zábřehu konference studentů ZSF Ostravské univerzity a Jihočeské univerzity. Náplň programu: 30 odborných sdělení přednášených v pěti sekcích s problematikou sociální a zdravotnickou. Z oblasti zdravotnické byly zastoupeny sekce sociálně-geriatrická, ošetrovatelství, zdravotnických vyšetřovacích metod a rehabilitace. Konferenci zahájila prodělkanka pro vědu a výzkum doc. MUDr. Jitka Dostálová, CSc., společně s děkanem doc. MUDr. Jaroslavem Horáčkem, CSc. Vedle studentů, kterých bylo přibližně 80, se konference zúčastnili také pedagogové, lékaři fakulty a FN. Výběr přednášek byl polytema-

tický a vedle sdělení týkajících se sociální oblasti byly uvedeny zajímavé přednášky z ošetrovatelství, přednášky z laboratorních oborů, klinické biochemie, hematologie a kli-

DĚKAN ZSF PŘEDÁVÁ VÍTĚZNOU CENU D. MOHYLOVÉ nické patologie. Zajímavé byly přednášky z rehabilitace, týkající se pohybového systému, např. Parkinsonova choroba, Plavání kojenců jako metoda léčebné rehabilitace,

Terapie idiopatické skoliózy a další. Nejlepší přednášky byly vyhodnoceny v komisích a byly finančně oceněny. Finančního ocenění se dostalo přednáškám Jitky Dvořákové - „Právní povědomí romských a neromských dětí“, Terezy Pospíšilové a Aleny Slotové - „Prevence rakoviny tlustého střeva“, Lenky Barnincové - „Využití prostaglandin D-syntézy v klinické diagnostice patologických stavů“, Jindřišky Judasové - „Vztah infekce *Helicobacter pylori* ke gastritidám“ a Veroniky Kristkové - „Idiopatická skolióza - možnosti terapie“. Cenou děkana - zájezdem do Paříže - byla odměněna práce Denisy Mohylové na téma „Srovnání kvality života seniorů v různém sociálním prostředí“.

-AČ-

Distanční vzdělávání na OU - rok druhý

Ostravská univerzita se v roce 2001 připojila k průkopnickým univerzitám v České republice a rozhodla se masově nastartovat proces poskytování distančního vzdělávání (dále jen DiV) a e-learningu. Na podporu tohoto procesu vzniklo v Centru informačních technologií (dále jen CIT) oddělení distančního vzdělávání, jakýsi zárodek budoucího skutečného Centra e-learningu na Ostravské univerzitě.

V prvním roce jeho existence se řešily problémy výběru vhodného LMS (Learning Management System - tedy jakési virtuální studijní prostředí), vhodného programu na výrobu učebních textů, byla vypracována Metodika tvorby distančních textů, v rámci jednoho grantu byly vytvářeny první distanční texty a zbyl čas i na propagaci Ostravské univerzity po České republice jako centra e-learningu na severní Moravě. Toto oddělení při CIT tedy zajišťovalo a zajišťuje ty činnosti, na které nemají pedagogové v každodenním shonu čas.

Jaká je situace v druhém roce? Byly uspokojivě vyřešeny problémy typu „jak?“, „zda vůbec?“, „proč?“ a hlavně „s čím?“ a přešlo se do druhého už praktičtějšího stadia, ve kterém jsou výsledky více hmatatelné. V současné době vzniká v rámci dvou grantů přes stovku distančních textů. Distanční oddělení CIT poskytuje autorům, kteří pracují na těchto distančních oporách, potřebný servis tak, aby se mohli soustředit čistě na obsah svých textů. Byly vytvořeny šablony určené pro psaní distančních textů, je vypracována metodika tvorby, autorům těchto textů je určen veškerý informační servis na zřízených a pravidelně aktualizovaných webových stránkách (<http://virtualni.osu.cz>). Oddělení distančního vzdělávání při CIT se aktivně podílí na vzniku těchto textů formou konzultací, případně praktické pomoci při práci se šablonami, koordinace obou projektů je v kompetenci jejich řešitelů.

Už jednou zmiňované informační stránky o DiV a e-learningu na Ostravské univerzitě (<http://virtualni.osu.cz>), které už dávno nejsou zdrojem informací pouze pro svou domovskou univerzitu, jsou ve stadiu postupného přebudovávání na akademický informační portál věnovaný DiV a e-learningu

Celkový vývoj DiV a eLearningu na Ostravské univerzitě postupuje metodou postupných kroků tak, aby od září 2003 mohla být rozšířena výuka v distančních kurzech poskytovaných univerzitou ať už rámci klasického vysokoškolského, či celoživotního vzdělávání.

MGR. RICHARD KOLIBAČ

Přednáška o starém Egyptě

Dne 27. března 2003 uspořádala katedra historie Filozofické fakulty Ostravské univerzity přednášku prvního velvyslance České republiky v Egyptské arabské republice a ředitele Egyptologického ústavu Univerzity Karlovy v Praze a v Káhiře doc. PhDr. Břetislava Vachaly, CSc. Přednášející, který je vedoucím naší expedice v Abusíru, se zaměřil na výsledky výzkumů v posledních výkopových sezonách. Přeplněnému auditoriu představil mastabu (hrobku) velekněze a soudce Iniho. Slovem i diapositivu nás provedl vstupní částí, dvorem a obětní kaplí hrobky. Podrobně popsal zobrazené scény včetně „trpaslika“ psáře a loveckého psa rezavé barvy srsti Ičiho (Červenáček). Překvapující a v době páté dynastie neobvyklá je skutečnost, že každá zobrazená osoba nese své jméno a pracovní zařazení. B. Vachala posluchačům názorně přiblížil také jednotlivé prostory podzemní hrobky, která sestávala ze šesti šachet hlubokých 22 metrů (čtyři z nich nebyly využity) a každá z nich byla ukončena pohřební komorou. V té byly ulo-

ženy pozůstatky majitele mastaby Iniho. Sarkofág byl bohužel již v době pohřbu vyloupen. Lépe se zachoval pohřeb v šesté komoře, v níž odpočíval královský písař shodného jména s majitelem Ini. Až na několik šperků zůstává bohatá výbava včetně psacích potřeb zachována.

Na závěr nás přednášející seznámil s nejnovějšími poznatky z dějin Egypta. Objevy ze západní pouště v okolí vyschlých jezer zvaných plaja ukazují, že se zde v 8. a 7. tisíciletí před Kristem vyvinula vyspělá zemědělská civilizace. Ta záhy dospěla až k počátkům hieroglyfického písma. Na rozhraní 5. a 4. tisíciletí musela před postupující pouští (Sahara) ustupovat na východ do údolí Nilu, kde v jižní části země a v Súdánu dala vzniknout civilizacím předdynastické éry. Po jejich sloučení s civilizacemi z nilské delty (sjednocení Horního a Dolního Egypta), které měly blízké kontakty s Mezopotámií (Uru-Sumerové), vstoupil Egypt do vlastní doby dějinné - nastoupily dynastie Staré říše.

- JKP-

Knihovní informační systém T-Series

dokončení ze strany 7

Centrum informačních technologií (jakožto správce celého kolosu) ve spolupráci s Univerzitní knihovnou zdárně spustil Výpůjční protokol, do kterého implementoval rozhraní pro využívání studentských identifikačních bezdotykových čipových karet ISIC jakožto čtenářských průkazů. Výpůjční modul je propojen s databází STUDENT, z níž jsou přejímány některé důležité údaje nutné pro registraci čtenářů. Samotná výpůjčka se realizuje jednak sejmutím čárového kódu v knize a na druhé straně identifikací čtenáře přečtením magnetické bezkontaktní čipové karty (studenti OU, zaměstnanci, vyučující), nebo průkazu s čárovým kódem (ostatní studenti, veřejnost). Ve výpůjčním modulu bylo zavedeno do rutinního provozu také automatické generování a následný tisk upomínek.

Systém T-Series spolupracuje se samostatným modulem TinWeb, který zpřístupňuje knihovnické databáze prostřednictvím Internetu přes rozhraní WWW. Možnost vyhledávání knih dle různých kritérií je obohacena okamžitým údajem o jejím stavu, umístění, rezervaci apod. Neméně zajímavou a potřebnou funkcí je zjišťování vlastních výpůjček, které bylo do systému doprogramováno pro potřeby OU. Jako číslo čtenářského průkazu zde zadáváme osobní číslo daného zaměstnance či vyučujícího.

Systém T-Series je nejrozšířenějším KIS v České republice, je systémově i hardwarově náročný a jeho provoz i fungování vyžadují značné úsilí jak pracovníků CIT, tak Univerzitní knihovny. Ti se starají o jeho bezproblémový chod, který je myslím stabilní.

BC. MAREK TREMBACZ, CIT

MASTILIAKOVÁ D., ÚVOD DO OŠETŘOVATELSTVÍ, I., II. díl, SYSTÉMOVÝ PŘÍSTUP

Univerzita Karlova, Karolinum Praha, I. díl, 187 str., ISBN 80-246-0429-9; II. díl, 160 str., ISBN 80-246-0428-0, 1. vydání

Ošetřovatelství a sestry jsou dnes zapojeny do širších společenských změn. Pokud se od sester očekává, že změní ošetřovatelskou praxi tak, aby dosáhly cílů programu „Zdraví pro všechny“, pak musí vědět, jak to mají udělat. Osobní růst a sebevědomí, komunikační dovednosti a asertivita nebyly v minulosti běžně zařazeny do učebních osnov zdravotnických škol. Osobní znalosti a dovednosti sester a porodních asistentek patří mezi hlavní prvky v procesu změn. Pokud budou vědět, jak postupovat, změnu zvládnou snadněji.

Požadavkem nového tisíciletí je systémovost a tzv. znalostní společnost. Srovnání znalostí zásad systémového myšlení a schopností jeho aplikace u našich a zahraničních odborníků nevyhází pro nás zatím příznivě. Tyto věty najdeme na jedné z předních stran učebních textů, které jsou určeny vysokoškolskému studijnímu programu ošetřovatelství.

Učební texty jsou rozděleny do 8 větších celků:

- Evropská strategie péče o zdraví a nová koncepce ošetřovatelství
- Profesní vzdělávání a kompetence sester v praxi
- Ošetřovatelství jako samostatný obor
- Funkční typ zdraví - model Gordonové
- Metodologie ošetřovatelství - ošetřovatelský proces
- Výzkum v ošetřovatelství
- Celkové řízení a kontrola kvality péče
- Standardy procesu a výsledku v přímé ošetřovatelské péči

Samozřejmě nechybí seznam použité a doporučené nejnovější literatury americké, anglické, dokumentů SZO, ICN, směrnice EU aj.

Přínosem a kladem skript je především to, že ošetřovatelství autorka pojímá jako součást systémového rámce zajištění kvality péče o zdraví populace. Toto pojetí ošetřovatelství zahrnuje i novou terminologii a na mezinárodní úrovni vznikající klasifikační systémy, např. mezinárodní klasifikace ošetřovatelství

řovatelské praxe ICNP (International Classification for Nursing Practice). Tento projekt se zaměřuje na uspořádání - klasifikaci ošetřovatelských situací a tím vytváří podmínky k pojmenování a popisu ošetřovatelské praxe, což naléhavě vyžadují moderní elektronické databáze ve zdravotnických informačních systémech.

D. Mastiliaková dále definuje pojem kompetence sester, které odpovídají za všeobecnou ošetřovatelskou péči. Je to zejména požadavek veřejnosti na kvalitu péče, vysoká profesionalita a zároveň i touha po rovnoprávném a kolegiálním postavení sester vůči ostatním zdravotnickým profesionálům, které vyžadují novou koncepci ošetřovatelství v systému péče o zdraví v 21. století.

Pokud mají být sestry považovány za zdravotnické profesionály, musí si ujasnit své jedinečné a významné postavení v multidisciplinárním týmu. Autorka rovněž vysvětluje potřebu standardního ošetřovatelského modelu - funkční typ zdraví. Podrobněji seznamuje s ošetřovatelským procesem jako systémovou metodou řešení problému orientovaného na dosažení výsledku. Pojem ošetřovatelský proces souvisí s akceptováním vědeckého přístupu a východisek v ošetřovatelství, kterými se řídí lidské poznání.

Oba díly mají i cenné přílohy, týkající se např. Standardů výchovy a vzdělávání všeobecných sester, Standardů ošetřovatelské praxe, Standardů profesionální výkonnosti, Kritérií pro audity v některých oblastech ošetřovatelské péče, Způsobu a formy vedení individuální ošetřovatelské dokumentace atd.

Učební texty Úvod do ošetřovatelství jsou charakteristické zcela novým přístupem ve výuce univerzitního bakalářského studijního programu ošetřovatelství a jistě je přivítají jak studenti, tak i široká obec pedagogů odborných předmětů ošetřovatelství. Skripta jsou přínosná nejen pro studenty a pedagogy, ale také sestry a porodní asistentky v praxi, které chtějí vstoupit dobře připravené do Evropské unie.

JANA KUTNOHORSKÁ

Z dějin Moravy

Zájemci o vlastivědu Moravy dostali nedávno do rukou první letošní číslo **Vlastivědného věstníku moravského, jediného celostátního časopisu věnovaného staré i novější minulosti Moravy.** Číslo vyšlo za finanční podpory měst Brna, Přerova, Míkulova, Boskovic, obcí Šenova u Nového Jičína, Měrotína na Olomoucku a Račic-Pístovic na Vyškovsku. Naše čtenáře upozorňujeme na několik zajímavostí.

Úvodní studie se zabývá renesančními ná-

hrobky šlechty na Moravě, které představují významnou součást uměleckého vybavení našich kostelů. Autorka sleduje díla určité sochařské dílny, která známe z Bojkovic, Brumova, Bruntálu, Drahanovic, Jemnice, Prostějova, Velké Bystrice a Vyškova.

Starší generaci známá firma ASO (Ander a syn Olomouc) byla ve světě obchodních domů předválečného Československa tím, čím byl Baťa v sortimentu obuvi. Úspěšnými obchodními

dokončení na straně 12

Vydané spisy, skripta a sborníky

Název: **Historie/Historica 10, profesoru Milanu Myškoví k sedmdesátinám**

Podnázev: Sborník prací Filozofické fakulty Ostravské univerzity č. 208/2003

Vědecký redaktor: Prof. PhDr. Lumír Dokoupil, CSc.

Redakční rada: Doc. PhDr. Nina Pavelčíková, CSc. (výkonný redaktor)
Doc. PhDr. Ludmila Nesládková, CSc.
Doc. PhDr. Tomáš Krejčík, CSc.

Obálka: Doc. PhDr. Zbyněk Janáček

Vydala: Filozofická fakulta Ostravské univerzity

ISBN: 80-7042-616-0

ISSN: 213-8452

Rok vydání: 2003

Měsíc: duben

Pořadí vydání: první

Rozsah: 212 stran

Vazba: brožovaná

Náklad: 200 výt.

Doporučená cena: 150 Kč

Anotace:

Katedra historie Filozofické fakulty OU věnovala poslední číslo sborníku svých odborných studií profesoru Milanu Myškoví k sedmdesátinám. Redakční kolektiv pod vedením prof. Lumíra Dokoupila shromáždil příspěvky přátel, spolupracovníků i žáků jubilanta. Svým zaměřením odpovídají jednotlivé studie základním odborným tématům, jimž zasvětil prof. Myška svou rozsáhlou celoživotní vědeckou práci. V první části sborníku jsou to příspěvky věnované problematice hospodářského a sociálního vývoje, další část prezentuje několik biogramů osobností, jež působili v oblasti severní Moravy a Slezska. Třetí oddíl je věnován jubilantovu rodnému Ostravsku, závěrečná část sborníku pak představuje práce žáků prof. Myšky, věnované genezi občanské společnosti. Vědecká témata doplnila redakce o osobní vzpomínky spolupracovníků a žáků pana profesora, jehož životní dráhu připomíná také několik fotografií.

Vydané spisy, skripta a sborníky

Název: **Historická encyklopedie podnikatelů Čech, Moravy a Slezska do poloviny XX. století**

Autorský kolektiv:

Prof. PhDr. Milan Myška, DrSc.,
vedoucí kolektivu,
vědecký redaktor

PhDr. Ladislav Hladký, CSc.,
Prof. PhDr. Jan Janák, CSc.

Doc. PhDr. Karel Novotný, DrSc.
Mgr. Dana Řezníková

Doc. PhDr. Bohumír Smutný, Dr.
PhDr. Aleš Zářícký, Ph.D.,
výkonný redaktor

Výstup z grantového projektu

č. 409/00/1378

Grantové agentury ČR

ISBN: 80-7042-612-9

Rok vydání: 2003

Pořadí vydání: první

Rozsah: 520 stran

Vazba: pevná

Náklad: 800 ks

Doporučená cena: 350 Kč

Anotace:

Před vydáním této publikace citelně chyběl v současné již vcelku uspokojivé nabídce biografických slovníků, resp. příruček typu „Kdo je kdo?“, přinášejících základní životopisné informace o významných osobnostech různých sfér lidských aktivit, životopisný slovník osobností, které zasvětily svůj život aktivitám v ekonomické sféře - podnikatelům v průmyslu, obchodu a peněžnictví. Úkol zaplnit tuto césuru byl o to naléhavější v době, kdy po několika desetiletích odmítání soukromého podnikání nastoupilo v souvislosti s revitalizací tržního hospodářství systematické úsilí po obnově podnikatelských aktivit a s ním i o zformování podnikatelstva jako sociálně-profesní skupiny a organické a funkční složky moderní české občanské společnosti. Historická encyklopedie podnikatelů Čech, Moravy a Slezska do poloviny XX. století, zpracovaná za finanční podpory Grantové agentury České republiky autorským kolektivem pod vedením prof. PhDr. Milana Myšky, DrSc., obsahuje na 520 stranách textu více než 600 biografických hesel zahrnujících na 1500 osobností podnikatelsky se angažujících na našem území zejména od 2. poloviny 18. do 1. poloviny 20. století. V řadě případů však toto časové vymezení přesahuje, díky čemuž se na stránkách publikace můžeme setkat také s podnikateli 16. a 17. století, nebo se můžeme dočíst o osudech posledních podnikatelů v éře komunistického režimu. Vedle informací týkajících se ryze podnikatelských aktivit zpracovaných osobností pak práce obsahuje také údaje o jejich společenské a kulturní činnosti, rodině, osobních zájmech apod. V neposlední řadě jsou pak hesla doplněna také seznamem bibliografie, literatury a písemností.

ENE BENE a JEŽEK V KLECI aneb NABĚRAČKA VOLEBNÍHO GULÁŠE

Tak je to za námi! Volby do velkého senátu i volba děkana. V jeden den si Filozofická fakulta OU zvolila zástupce do Akademického senátu OU i svého nového děkana, vlastně děkanku. Následující volební „deník“ nechce ani nemůže zpochybnit demokratický průběh a výsledek voleb. Je spíše svědectvím o stavu voličů.

10:00 Před volební místností na katedře českého jazyka postává hlouček rozesmátých studentů. Čekají na konzultaci. Diví se, že volby jsou už dneska. Předseda volební komise bloudí po chodbě a ptá se jednotlivců, jestli jdou volit. Tápajícím vysvětluje, že volební místnost je ta poslední vlevo na konci chodby.

10:25 Na seznamu voličů se objevují první jména. Urna se začíná plnit. Studentka z volební komise ochotně radí staršímu bezradnému pedagogovi: „*Jestli hledáte urnu, tady je.*“ Po malém nedopatření nahrazujeme slovo urna korektním výrazem schránka, popř. to.

11:15 Nastává největší nával. Cestou na oběd se staví volit každý. Ačkoliv všechny pokyny jsou na letáčích i na lístcích, dokola vysvětlujeme, jak volit a kolik míst lze zakroužkovat. Přicházejí celé semináře studentů. Ze schodiště k nám doléhá zvučný hlas nejmenované pedagožky: „*Kam lezete, volí se tady!*“ Další seminář se řadí přede dveřmi.

12:40 Nesmělý student-kandidát: „*Můžu dát hlas i sobě?*“ Po organizovaných zástupech studentů některých oborů mám pocit, že taková otázka je z jiného světa.

13:05 Půjčil jsem někomu černé pero. Bohužel. Ale zase nám tu zbyly dvě propisky.

13:20 Odskočil jsem si na oběd. Sedím u stolu se dvěma kolegy-senátory. Snažím se vyzvědět, komu dají v děkanské volbě hlas. „*Budu volit Krejčíka.*“ Druhý se záhadně usmívá: „*Budu volit podle svého svědomí.*“ Odpověď, kterou jsem v posledních týdnech slyšel velmi často.

13:25 Studentská dvojice stojí ve dveřích a opakuje si: „*Takže, zakroužkujeme...*“

13:40 Pokus o zpochybnění voleb! Dvě kolegyně se nejprve odmítly zapsat do seznamu voličů a poté konstatovaly: „*Máte tady pěkný nepořádek, musíme říct!*“ Na kandidáte totiž jedna z nich nenašla svoje jméno. Orosilo se mi čelo a srdce se rozbušilo. Představa, že volby budu organizovat znovu, mě vyděsila. Naštěstí se záhy vše objasnilo a obě bez slova omluvy odešly volit na svoji mateřskou fakultu. Prostě se spletly.

13:45 Čtvrtá hodina voleb se chýlí ke konci. Za chvíli se zavírá menza. Nešťastně vyhlášené rektorské volno už mnoho lidí nepřivede. Dívám se na hodinky. Zatímco nám to pomalu končí, malému senátu to za pár minut začne.

15:50 Už jen zbloudilý volič, a slunkem probuzený čmelák, vytrhne podřimující členy komise.

16:40 Hromada lístků na stole se mění v čárky u jednotlivých jmen. Pomalu se blížíme k volebnímu výsledku.

20:35 Konečně doma! V kuželu světla stolní lampy se krčí kupička seminárních prací. Po dnešku už nejsem schopný intelektuální práce. Beru si ohmatanou foglarovku. Záhada hlavo-lamu. S Mirkem Dušínem přemýšlím, jak dostat ježka z klece a kdo byl tajemný EM. Odpověď zná jen Jan Tleskač.

JAROSLAV DAVID

KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA FF OU

Z dějin Moravy

dokončení ze strany 11

aktivitami rodiny Anderů v Jižní Americe se zabývá na základě dosud neznámých archivních pramenů další studie.

Jiný příspěvek pojednává o nástupu protikatolické politiky KSC na okrese Dačice koncem 40. a počátkem 50. let minulého století. Autor čerpá z pamětí, které si tehdy vedl dačický farář E. Rozmahel. Všimá si i tzv. babického případu, o němž dodnes nejsou historikové a politologové zajedno, jak jej hodnotit: zda šlo o provokaci StB, protikomunistický odboj, anebo teroristický atentát.

V Lukavci u Fulneku dodnes žije starobylý národopisný zvyk - velikonoční jízda. O velikonoční neděli objíždějí muži a mládenci na koních okolní pole, aby tak zajistili dobrou úrodu. Při „rajtování“ zpívají písně náboženského obsahu. Popis zvyku, fotodokumentace i texty písní jsou tématem další studie.

Nedaleko Mohelnice na Šumpersku byl nedávno vybagrován z říčních písků středověký meč. Autor příspěvku tento dvouruční meč spojuje s bitvou u blízké Zvole, kde se 1. října 1468 utkala uherská vojska Matyáše Korvína s českými a moravskými vojsky Jiřího z Poděbrad. Meč má svoje obdoby i v nálezech na Slovensku.

Nejnovejším dějinám česko-německých vztahů je věnována diskusní rubrika. Naši historikové zde odpovídají na tendenční publikaci německých autorů o odsunu německé části brněnského obyvatelstva, která vyšla v roce 1998 v originále a roku 2001 v Praze česky. Jako odpověď na zkrslující výklady sudetoněmeckých publicistů Ministerstvo kultury ČR vydalo loni sborník historických studií Rozumět dějinám, který se snaží podat nezaujatý pohled na sto let - slovy Palackého - „česko-německého stýkání a potýkání“. Recenze doplňuje tuto knihu o údaje týkající se Moravy. Publikace totiž vyšla bez podílu moravských autorů, takže jiné než české údaje neobsahuje, a pokud přece, pak často jen neúplné či chyběné.

V drobnostech se dočteme, jak vybírali vhodné datum pro sňatek ve Valašských Kloboukách 17. století, že nyní v Olomouci oslavili svoje proslulé barokní kašny vyražením medaile, nebo že prvním vojákem, který padl v prusko-rakouské válce, byl jakýsi maďarský husar a stalo se tak už 22. června u Písečné na okrese Jeseník, zatímco se dosud tvrdilo, že to bylo až 26. června a kdesi v Čechách.

Číslo uzavírá přehled archeologických výzkumů na Moravě a hodnocení literatury, která vyšla s moravskou tematikou.

PAVEL MICHNA

Majitelé klíčů aneb Záhada zamčených skříňek

Pár minut před osmou ráno. I v tuto dobu člověk občas podlehe zbledlé touze studovat, „uslyší volání“ a jde. Jde za hlasem touhy po vědění...až dorazí ke studovně. A tam je vsuknut dorazen.

Osm ráno a tady jen dvě volné (tzn. klíčkem obdařené) skříňky? To už je ve studovně tolik lidí? (vnitřní hlas, vyčítavě) „A ty přicházíš teprve teď? Styd se, pyšná! Ještě cestou sis o sobě myslela, jak jsi aktivní, jak ses dokázala přemoci a vstát... jen ty, jediná...“

Zahanbeně s hlavou pokorně skloponou vstupují do studovny, připravena najít si někde svůj kout a ztratit se v davu studujících kolegů. Pak už jde vše jako obvykle: pohled na hodiny, zapsání se a... (vnitřní hlas, překvapeně) „Kde jsou všichni!?“

Dnes se hraje ve studovně na schovávání? A pak prý kdo hledá, najde. Já hledala pod stoly, za počítači, za tlustým oxfordským slovníkem a nic! Respektive nikdo! Tak si tak sedím v prázdné studovně a řeším záhadu chybějících klíčů. Jak je možné, že skříňky, které slouží návštěvníkům studovny, jsou zamčené a „návštěvníci“ nikde!? Co se to děje na naší akademické půdě?

Přidrle si přivlastnit skříňku a učinit z ní pro jiné nedostupný prostor je patrně velmi jednoduché. Zřejmě o to složitější je respektovat alespoň základní pravidla, zvláště jsou-li viditelně umístěna na každé skřínce.

Co zbývá? Podívat se „charakteru“ majitelů klíčů a utěšovat se tím, se nám alespoň zůstaly klíče na toaletách. I když, kdo ví...

LUCIE RICHTÁROVÁ

Dejte si pozor na Demetze!

Je pár minut před půl pátou odpoledne a já pospíchám na katedru germanistiky Filozofické fakulty, kde má začít literární blokový seminář profesora Petera Demetze. Na chodbě potkávám staršího šarmantního muže, který na můj pozdrav odpoví: „Guten Tag“ a dodá: „...a teď už můžeme začít.“ Sympaťák, pomyslí si, ale to ještě zdaleka netuším, jak mě jeho výklad literárních děl a jeho způsob uvažování a vedení diskuze nadchne.

Seminář profesora Petera Demetze, žijícího a působícího v USA, proběhl ve dnech od 15. do 24. dubna. Tématem byla literární tvorba Gottholda Ephraima Lessinga a některých dalších, méně známých autorů německého osvícenství. Původně ohlášeným tématem byla literatura 20. století. Ve srovnání s tím se zdá být Lessing méně atraktivní - zkrátka dějiny literatury, látka stará téměř 300 let. Demetzův Lessing mě však naprosto nadchl. Je až neuvěřitelné, co všechno profesor Demetz dokáže ve svých výkladech literárních děl uvést do souvislosti. Jak dokáže moudrost skrytou v osvícenské literatuře interpretovat

sofistikovaným, nekonvenčním, zajímavým, aktuálním, překvapivým a přitom nakonec zcela jednoduchým a samozřejmým způsobem. Je za tím jistě bohatá životní zkušenost člověka i literárního vědce, žízeň po vědění, hledání všeho krásného a estetického, co život dává a literatura zprostředkuje. V průběhu semináře se mi vybavilo jedno motto: „*Dělej to, v co věříš, celým srdcem i duší.*“

A proto: Dejte si na profesora Demetze pozor, a až bude v příštím roce oznámen termín jeho blokového semináře, běžte se bez váhání zapsat!

NATÁLIE POLH

Redakční poznámka: Peter Demetz, *1922, profesor německé a srovnávací literatury na Univerzitě v Yale v New Yorku, stát Connecticut; doctor honoris causa Ostravské univerzity. Od roku 1993 působí v Ostravě jednou ročně jako hostující profesor. Filozofická fakulta OU vydala český překlad jeho knihy „České slunce, moravský měsíc“.

JE TŘEBA SE ZAMYSLET... NĚKOLIK POSTŘEHŮ K PRŮBĚHU TALENTOVÝCH ZKOUŠEK

Pomóóó!!! Vidíme výraz beznaděje v očích nových zájemců o studium na naší milované OU. Zmateně pobíhají sem a tam. Bezcílně. Jakoby ztraceni v labyrintu Minotaura. Jsou ustrašení, zmatení a vyděšení.

Dostat se na obor výtvarná výchova, to není žádná legrace! Avšak student střední školy ještě netuší, že hlavní jeho předností u přijímacího řízení nebude „kreativita“, ale orientační smysl a chladná duchapřítomnost. To podstatné, co musí zvládnout, je jeho schopnost vyznat se v neznámém terénu. S úžasem jsme sledovaly, jak s neúnavným snažením mnozí hledají třídu, ve které by měli prokázat svůj výtvarný cit a nápaditost.

Ze všeho nejdřív museli adepti zachovat chladnou hlavu, prošmejdít celou budovu a najít tu správnou třídu. Avšak pozor - vše včas!!! Část mládeže se tohoto úkolu zhostila s trpělivostí a zodpovědností, část rezignovala a zbylá hrstka propadala hysterické panice. Kde nic tu nic. Jedno patro, druhé patro, desítky

dveří ... Tápající se obracejí ke svým rovněž tápajícím sousedům, kteří na ně bezradně kulí oči. Přesto doufají a věří, že přec jen Někdo nahodí Ariadninu nit a vysvobodí je. S odhodláním pomoci vykračujeme k obětem našeho bezsystémového školního systému. Naše kroky se však zarazí při zjištění, že samy tápáme (pozn. Jsme studentky 2. ročníku !!!), kde se ta či ona třída nachází. Je to ostudné, víme! Avšak přijďte na budovu B - ulice Českobratrská a pokuste se sami najít učebnu č. 125 !?!

Jak se tedy vyhnout bloudění po naší škole? Co třeba dát prostor našim mladým výtvarníkům z katedry výtvarné výchovy nebo i některým šikovným studentům z katedry výtvarné tvorby, aby ukázali své umění a zkrášlili naši školu zajímavým, nápaditým a užitečným informačním systémem?!? Nebo by alespoň stačily štítky jako na budově E. Buďme trošku na úrovni.

DAGMAR KLÁSKOVÁ A ADRIANA JEŽIKOVÁ

OKAMŽIKY • OKAMŽIKY • OKAMŽIKY • OKAMŽIKY • OKAMŽIKY

KVĚTNOVÁ ZASTAVENÍ - MÁJOVÁ KOŤÁTKA

Jedna z našich koček porodila kořata. Dvě bíločerná a dva úplně černoušky.

Májová koťátka. Ta jsou prý nejkrásnější.

Květen je vůbec krásný měsíc.

Sedím v pokojíku a píšu posudky na diplomové práce. A náhle vidím chyby tam, kde jsem je předtím ani jednou neviděla. Vyruší mě zvláštní zvuk u dveří a podivné škrábání.

Otevřu. Kočka matka se pacičkou dobývá do pokoje, zamřouká, uchopí do tlamičky jednoho z černoušků, a aniž by se zeptala, vejde dále do pokoje a zamíří si to zcela promyšleně do skříně mezi knihy.

Chvilí leží, pak se zvedá a důstojně odkráčí. Během hodiny bez skrupulí nastěhuje do skříně mezi mé věci celou svou koťátkovou rodinu. Počkám si, až přinese všechny malinké, a pak jí domlouvám a kořata odnáším.

Je to práce na celé odpoledne. A pořád dokolečka. Odnesu kořata, spokojeně u-

dám k práci, když tu kočka přinese první - a šupky dupky s ním do skříně. A posléze další, třetí, čtvrté. Zvedám se, domlouvám jí a odnáším je...

Zkoušíme, která z nás déle vydrží. Kočce je jasné, kde mají koťátka být, a mně je jasné, že ne tam, kde si usmyslíla. Nedomluvíme se. Obě znervózníme. Když napočtvrté s povzdechem vynáším kořata ze skříně, jejich matka prská a vztekle mele ocasem.

Ale večer to jsem já, kdo to vzdává. Přinesu krabici, naposledy přemlouvám, stěhuji. Už jen do krabice. Ať má to zvíře jedno hloupé, nerozumné, tvrdohlavé, umňoukané a prskající radost...

V noci se spustí první velká jarní bouře. Blyská se, prší, hromy bouří.

Jdu hned zrána obhlédnout zahradu a okolí a vyděším se - na místě, kde měla kočka své maličké původně, je ráno mokro a spousta vody. V myšlenkách se mi vybaví

kořata, momentálně spokojeně spící v pokoji, v krabici, v suchu a v bezpečí.

Ta kočka snad věděla, co dělá.

My lidé to nevíme nikdy. Svě chyby někdy vidíme až zpětně, a často ani to ne. Nejsme chráněni před přírodou - a nejsme chráněni ani před sebou samými. Člověk je takový věčně chybující nechráněný živočišný druh, ať dělá cokoli. V lásce, ve výchově, ve společenských vztazích, ve sporech a ve válkách - chyby vždy vidí až pak - a udělá je stejně znovu a znovu.

Ta naše kočka matka se tak ani přes mé protesty a bránění nezachovala. Pudově věděla své.

A koťátka přežila.

Člověku se to ne vždy podaří...

MIRIAM PROKEŠOVÁ

Studuj a žij naplno. Jde to zároveň!

Velká Británie

Jazyková škola CL English Londýn

Jazyková škola Embassy CES

Cambridge, Oxford, Hastings, Brighton & Hove

2 TÝDNY OD 7 400 Kč *

2 TÝDNY OD 18 900 Kč *

Irsko

Jazyková škola MLI Dublin

2 TÝDNY OD 11 500 Kč *

* Uvedené ceny zahrnují ubytování.

- U některých kurzů možnost práce
- Volitelná délka a intenzita u Vašeho jazykového kurzu
- Možnost ubytování v rodinách, apartmánech, studiích a hostelech
- Záruka kvalitní výuky
- Pro klienty GTS international nejvýhodnější letenky a autobusové jízdenky

Informační a rezervační centrum 844 140 140 ■ po-pá 08:00-20:00 hod., so 10:00-16:00 hod.

Ostrava 1, Denisova 5, tel.: 596 115 324. po-pá: 9-18 hod.

gts.ostrava@gtsint.cz ■ www.gtsint.cz

GTS international
Studuj a žij naplno. Jde to zároveň.

Víte, že existuje velmi výhodný účelový ČSOB Spotřebitelský úvěr na studium v zahraničí, o který mohou pro Vás požádat Vaši rodiče?

Součástí kurzů může být povolena pracovní činnost a ta Vám pomůže půjčku splatit třeba hned po návratu a bez jakýchkoliv dalších poplatků. Výše úvěru - 20 000 Kč až 500 000 Kč se splatností až 5 let.

Informace:
info.ostrava@csob.cz
nebo www.csob.cz

Uzávěrka dalšího čísla je v **pondělí 2. června 2003 do 10.00 hod.**

Listy Ostravské univerzity, č. 5/2003, roč. 11 • Vydává Ostravská univerzita, č. registrace MMO - 74/93-PP • Internet: <http://www.osu.cz> • Kontaktní adresa: Ostrava 1, Dvořákova 7, 701 03, tel.: 596 160 139, fax: 596 160 139 • e-mail: jirina.vecerova@osu.cz • Redakční rada: Jiřina Večeřová - šéfredaktorka; PaedDr. Milena Frydrychová; PhDr. Darja Jarošová; prof. RNDr. Erika Mechlová; PhDr. Šárka Zedníčková, Ph.D., Mgr. Ivana Gejgušová a Veronika Langrová • Grafické zpracování a tisk: Repronis Ostrava • Náklad 1000 výtisků • ZDARMA

Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpným závodem Severní Morava, č.j.: 2263/98-P/1 ze dne 18. 9. 1998

Výstavní síň

Městské muzeum a galerie v Hranicích
Vás zve na výstavu

Katedry výtvarné tvorby PdF Ostravské univerzity

SKOLA

grafika, kresba, malba, sochařství,
intermediální formy, animovaná tvorba

Výstavní síň Synagoga
15. 5 – 22. 6. 2003

Současně na internetové adrese
<http://www.osu.cz/vystava>

Otevřeno: úterý – sobota 9 – 12.30 a 13 – 16 hod.
neděle 9 – 12.30 a 13 – 17 hod.

Pěvecké sdružení moravských učitelů stoleté

4. část

Pěvecké sdružení moravských učitelů nacházelo na Ostravsku vždy bohaté posluchačské zázemí a inspirovalo ke komponování mužských sborů také pedagogy dřívější Pedagogické fakulty v Ostravě, jejichž skladby uvedlo jako hudební novinky na svých koncertech.

Této cti se dostalo Josefu Schreibrovi, Antonínu Tučapskému a Janu Grossmannovi. Uvedené koncerty jsou dosud vždy významnou společensko-kulturní událostí i příležitostí k setkání členů katedry hudební výchovy jako spoluaktérů koncertu - hudební skladatel, instrumentalista, hudební teoretik a dirigent.

DR. ZDENĚK HERODES

ZLEVA: JAN GROSSMANN (HUDEBNÍ SKLADATEL), RENÉ ADÁMEK (KLAVÍRISTA), LUDĚK ZENKL (HUDEBNÍ TEORETIK, KRITIK) A LUMÍR PIVOVARSKÝ (DIRIGENT PSMU).

FOTO: AUTOR

Z VERNISÁŽE VÝSTAVY

FOTO: F. ŘEZNIČEK

Vydané spisy, skripta a sborníky

Název: Sborník III. ostravské
symposium ošetrovatelství
Redakce: Bohdana Dušová, Darja
Jarošová, Yveta Vrublová
Vydala: Ostravská univerzita,
Zdravotně sociální fakulta
Vydání: první
Rozsah: 150 stran
Rok vydání: 2003

Anotace:

Sborník je sestaven z odborných referátů, které byly prezentovány na III. ostravském sympoziu ošetrovatelství. Referáty jsou zaměřeny na probíhající změny ve vzdělávání a výchově zdravotních sester, na celoživotní postgraduální vzdělávání. V rámci klinického ošetrovatelství jsou prezentovány novinky a úspěchy týkající se přímé aplikace ošetrovatelství v praxi. Další příspěvky se zabývají problematikou středního managementu v nemocnicích, kontroly kvality ošetrovatelské péče, sledování spokojenosti pacientů.

Název: Trendy v ošetrovatelství II.
Autor: Darja Jarošová a kol.
Vydala: Ostravská univerzita,
Zdravotně sociální fakulta
Vydání: první
Rozsah: 122 stran
Náklad: 100
ISBN 80-7042-341-2
Rok vydání: 2003

Anotace:

Monografie se zabývá problematikou řízení a sledování kvality ošetrovatelské péče. Předkládá nejnovější trendy a změny ve vzdělávání sester a porodních asistentek, ke kterým dochází především v posledních letech. Prezentuje výsledky dílčích výzkumů v ošetrovatelské a zdravotní péči. Nastihuje problematiku multikulturního přístupu k pacientům v období blížící se integrace do evropského společenství.

- JV -

